HR

Obraćanje visokog predstavnika i posebnog predstavnika EU Valentina Inzka, u povodu obilježavanja stradanja žrtava genocida u Srebrenici

Život izgrađen na pravdi

Poštovane majke i žene Srebrenice, draga rodbino, braćo i sestre, poštovani ožalošćeni narode.

Ovdje smo se okupili, na europski dan sjećanja, da se ponovno prisjetimo – sa iskrenošću i najdubljim suosjećanjem – užasnog genocida u Srebrenici.

Također smo se okupili ovdje da ispunimo najstarije i najsvetije ljudsko pravo – pravo na dostojanstven pokop. Osobno, vjerujem da je prvi pokop označio početak ljudske civilizacije. A spriječiti pokop predstavlja fundamentalni raskid sa civilizacijom.

Kada se zlo nanese jednoj osobi, naneseno je svima nama, zato što smo svi dio jedne cjeline.

Kada se suočavamo sa genocidom koji je počinjen u Srebrenici prije šesnaest godina, moramo to zapamtiti.

Ubojice su iskalili svoju mržnju na žrtvama kojima danas ovdje odajemo počast.

I također su iskalili mržnju na svim svojim sugrađanima koji žele živjeti u solidarnosti i pravdi.

Ali dobro nije pasivno kada se suočava sa zlom.

Dobro *aktivno* odbacuje zlo.

Društvo nije bespomoćno.

Društvo može aktivno i odlučno unaprijediti alternativu zlu, kao protuotrov za zlo – a to je realnost i život izgrađen na pravdi.

* * *

Ništa se ne može izgraditi na genocidu.

Ništa se ne može zaštititi genocidom.

Mržnja – i sve što iz nje proistječe – u konačnici pobjeđuje samu sebe.

Zlo koje je pokazalo svoje lice u Srebrenici dotaklo je svaki dom i svaku obitelj, svaku zajednicu i svaku etničku skupinu u ovoj zemlji; a osobito žrtve genocida i njihove obitelji.

Možda još uvijek ima onih koji inzistiraju da ubojice nisu ubojice, da žrtve nisu žrtve, da mrtvi nisu mrtvi.

Ali ovo izopačeno i uporno poricanje – u svjetlu neosporivih dokaza – nestat će pred istinom.

Istina će *svakako* prevladati – čak i među onima koji se tvrdoglavo kriju od nje.

Mi služimo toj istini pružanjem potpore mašineriji i sustavu pravde.

Prije nekoliko tjedana jedan od preostalih bjegunaca Međunarodnog kaznenog tribunala u Haagu – optužen što je dirigovao ubojstvima u Srebrenici – poslan je u Haag.

Pravda je spora, ali *ipak* na kraju dođe. A prema Srđanu Popoviću samo suđenje može uspostaviti moralnu ravnotežu koja je zločinima poremećena. Prema njemu suđenje je neophodno, ne samo zbog kažnjavanja, nego da bi društvo pokazalo da osuđuje zločin. Svrha kazne je da društvo pokaže da je sposobno da se liječi.

Te bolne činjenice, tu prošlost, ne smije se prešutjeti niti zaboraviti. Jer prošlost čuva vitalne resurse za obnovu sadašnjosti i budućnosti.

U ovom dostojanstvenom času, kao predstavnik međunarodne zajednice i obitelji europskih zemalja, želim poručiti svima koji su izgubili svoje voljene, svima koji su pretrpjeli patnje i svima koji moraju živjeti sa nasljeđem ovog užasnog zla:

Suosjećamo s vama.

Solidarni smo s vama.

Tugujemo s vama.

Mi smo uz vas.

I ponovno se obvezujemo u znak solidarnosti sa svim građanima koji ne žele nikakvu mržnju, koji žele živjeti u miru i pravdi. Obvezujemo se u uvjerenju da će prevladati dobro, a ne zlo, istina a ne laž.